

Prese un informācija

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 197/21
Luksemburgā, 2021. gada 10. novembrī

Spriedums lietā T-612/17
Google un Alphabet/Komisija (Google Shopping)

Vispārējā tiesa galvenokārt noraida *Google* prasību par Komisijas lēmumu, ar kuru ir konstatēts, ka uzņēmums ir ļaunprātīgi izmantojis savu dominējošo stāvokli, nodrošinot priekšrocību savam salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumam attiecībā pret konkurējošiem salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumiem

Vispārējā tiesa apstiprina "Google" uzlikto naudas sodu 2,42 miljardu EUR apmērā

Ar 2017. gada 27. jūnija lēmumu Komisija konstatēja, ka trīspadsmit Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstīs ¹ *Google* ir ļaunprātīgi izmantojis savu dominējošo stāvokli vispārējās interneta meklēšanas pakalpojumu tirgū, nodrošinot priekšrocību savam salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumam – specializētam meklēšanas pakalpojumam – attiecībā pret konkurējošiem salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumiem. Pirmkārt, Komisija uzskatīja, ka produktu meklēšanas, kura veikta, izmantojot *Google* vispārējo meklētājprogrammu, rezultāti ir pozicionēti un pasniegti pievilcīgākā veidā, kad runa ir par *Google* paša salīdzinošās iepirkšanās pakalpojuma rezultātiem, salīdzinājumā ar konkurējošo salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumu rezultātiem. Otrkārt, šie pēdējie minētie rezultāti, kas tiek atainoti kā vienkārši ģenēriski rezultāti (pasniegti zilu saikņu formā), tādējādi – atšķirībā no *Google* salīdzinošās iepirkšanās pakalpojuma rezultātiem – var tikt retrogradēti ar pielāgošanas algoritmiem *Google* vispārējās rezultātu lapās.

Par šo pārkāpumu Komisija uzlika *Google* naudas sodu 2 424 495 000 EUR, no kuriem 523 518 000 EUR tika uzlikti solidāri *Alphabet*, tā mātessabiedrībai.

Google un *Alphabet* cēla prasību par Komisijas lēmumu Eiropas Savienības Vispārējā tiesā.

Ar šodienas spriedumu Vispārējā tiesa **galvenokārt noraida abu sabiedrību prasību un apstiprina Komisijas uzlikto naudas sodu.**

I. Vispārējā tiesa atzīst apstrīdētās prakses pretkonkurences raksturu

Vispirms Vispārējā tiesa uzskata, ka uzņēmuma dominējošais stāvoklis vien, lai arī tas būtu *Google* apmērā, neietver nekādu pārmetumu attiecīgajam uzņēmumam, pat ja šis stāvoklis ir vērsts, lai izplestos uz blakustirgu. Tomēr Vispārējā tiesa konstatē, ka, **nodrošinot priekšrocību savam salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumam savās vispārējo rezultātu lapās, izmantojot privileģētu pasniegšanu un pozicionēšanu, tajā pašā laikā šajās lapās novietojot zemāk konkurējošo salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumu rezultātus, izmantojot klasificēšanas algoritmus, *Google* nav īstenojis uz sniegumu balstītu konkurenci.** Triju konkrētu apstākļu dēļ, proti, i) *Google* vispārējās meklētājprogrammas datplūsmas ievērojamā apjoma, kas radies attiecībā uz salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumiem, ii) lietotāju rīcības, kas kopumā fokusējas uz pirmajiem rezultātiem, kā arī iii) "novirzītās" datplūsmas ievērojamās proporcijas un faktiski neizvietojamā rakstura salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumu datplūsmā dēļ, apstrīdētā prakse ir izraisījusi konkurences pavājināšanos tirgū.

Vispārējā tiesa arī norāda, ka, ņemot vērā *Google* vispārējās meklētājprogrammas universālo uzdevumu, kura ir izveidota, lai indeksētu rezultātus, kas ietver visu iespējamo saturu, tam, ka

¹ Beļģija, Čehijas Republika, Dānija, Vācija, Spānija, Francija, Itālija, Nīderlande, Austrija, Polija, Zviedrija, Apvienotā Karaliste un Norvēģija.

Google rezultātu lapās tiek promotēts viens vienīgs specializēta rezultāta veids, proti, savējais, piemīt noteikta anormalitātes forma. Vispārējā meklētājprogramma ir infrastruktūra, kura principā ir atvērta un kuras pastāvēšanas pamatojums un vērtība ir tās spējā būt atvērtai rezultātiem, kas nāk no ārpusē, proti, trešajiem avotiem, un atainot šos avotus, kuri šo programmu bagātina un padara ticamāku.

Turpinājumā Vispārējā tiesa uzskata, ka šī lieta attiecas uz nosacījumiem, atbilstoši kuriem *Google* sniedz savu vispārējās meklēšanas pakalpojumu, izmantojot piekļuvi konkurējošo iepirkšanās pakalpojumu vispārējo rezultātu lapām. Šajā ziņā tā norāda, ka vispārējo rezultātu lapai ir iezīmes, kas to pielīdzina būtiskai iekārtai, jo pašreiz nepastāv reāls vai potenciāls aizvietoējums, kas ļautu to ekonomiski dzīvotspējīgā veidā aizvietot tirgū. Tomēr Vispārējā tiesa apstiprina, ka ne visa prakse, kas attiecas uz piekļuvi šādai iekārtai, obligāti ir jāizvērtē, ņemot vērā nosacījumus, kuri piemērojami atteikumam sniegt piekļuvi un kuri izklāstīti spriedumā *Bronner*², un kurus *Google* izvērza savas argumentācijas pamatojumam. Šajā kontekstā Vispārējā tiesa uzskata, ka apstrīdētā prakse neietver atteikumu sniegt piekļuvi, bet gan atšķirīgu attieksmi, ko īsteno *Google* vienīgi par labu savam pakalpojumam, līdz ar to iepriekš minētais spriedums nav piemērojams šajā lietā.

Visbeidzot Vispārējā tiesa konstatē, ka *Google* īsteno atšķirīgā attieksme tiek realizēta atkarībā no rezultātu izcelsmes, proti, atkarībā no tā, vai tie nāk no sava pakalpojuma vai konkurējošajiem pakalpojumiem. Tādējādi Vispārējā tiesa nospriež, ka patiesībā ***Google* nodrošina priekšrocību savam salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumam attiecībā pret konkurējošiem salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumiem, nevis labākam rezultātam attiecībā pret citu.** Šajā ziņā Vispārējā tiesa norāda – pat ja konkurējošo salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumu rezultāti ir atbilstošāki, pret tiem nekad nevar būt līdzīga attieksme kā pret rezultātiem, kas izriet no *Google* salīdzinošās iepirkšanās pakalpojuma, attiecībā uz to novietojumu un pasniegšanu. Protams, *Google* pa šo laiku ir ļāvis konkurējošiem salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumiem uzlabot to rezultātu atainošanas kvalitāti un piekļūt tā “kastēm” par samaksu, taču Vispārējā tiesa uzskata, ka šāds pakalpojums ir pakļauts nosacījumam, lai salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumu sniedzēji grozītu savu ekonomisko modeli un atteiktos būt par *Google* tiešajiem konkurentiem, un kļūtu par tā klientiem.

II. Komisija pamatoti konstatē nelabvēlīgu ietekmi uz konkurenci

Vispārējā tiesa noraida *Google* argumentus, ar kuriem tiek apstrīdētas minētā lēmuma daļas, kas attiecas uz **strīdīgās prakses sekām uz datplūsmu.** Šajā ziņā Vispārējā tiesa uzsver, ka šajos argumentos ir ņemta vērā tikai *Google* salīdzinošās iepirkšanās pakalpojuma rezultātu atainošanas ietekme, neņemot vērā konkurējošo salīdzinošās iepirkšanās rezultātu sliktās izvietojuma ģenēriskajos rezultātos ietekmi. Taču **Komisija bija apstrīdējusi šo abu aspektu apvienotās sekas,** pamatojoties uz daudziem elementiem, tostarp uz konkrētas datplūsmas datiem un korelāciju starp rezultāta redzamību un datplūsmu uz vietni, no kuras nāk šis rezultāts, lai konstatētu saikni starp *Google* rīcību un globālo datplūsmas samazināšanos no tā vispārējo rezultātu lapām uz konkurējošajiem salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumiem un datplūsmas būtisku palielināšanos saistībā ar savu salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumu.

Saistībā ar **apstrīdētās prakses ietekmi uz konkurenci** Vispārējā tiesa atgādina, ka dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana ir tad, kad dominējošā stāvoklī esošs uzņēmums, izmantojot līdzekļus, kas atšķiras no tiem, kuri nosaka normālu konkurenci, traucē konkurences līmeņa uzturēšanu vai tā attīstību, un ka tās pierādīšanai pietiek parādīt, ka tā rīcība spēj ierobežot konkurenci. Tādējādi Komisijai, lai gan tai ir jāizvērtē visi atbilstošie apstākļi, arī *Google* argumenti attiecībā uz faktiskajām izmaiņām tirgos, nebija jāidentificē izspiešanas no tirgiem faktiskās sekas. Šajā kontekstā Vispārējā tiesa konstatē, ka šajā lietā Komisija, noteikusi konkrētās rīcības faktiskās sekas attiecībā uz salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumu datplūsmu, kas nāk no *Google* vispārējo rezultātu lapām, ar pietiekamu pamatojumu ir norādījusi, ka šī datplūsma ir liela daļa no to kopējās datplūsmas, ka šī daļa nevar tikt efektīvi aizvietota ar citiem datplūsmas avotiem, kā reklāmas (*AdWords*) vai mobilās lietotnes, un ka no tā potenciāli izriet salīdzinošās iepirkšanās

² Tiesas spriedums, 1998. gada 26. novembris, *Bronner* (C-7/97), skat. arī PP [72/98](#).

pakalpojumu izzušana, inovāciju samazināšanās to tirgū un mazāka izvēle patērētājiem; tie ir konkurences pavājināšanās raksturīgi elementi.

Vispārējā tiesa turklāt noraida *Google* argumentu, ka konkurence esot turpinājusi būt enerģiska salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumu tirgū, jo šajā tirgū ir **tirdzniecības platformas**. Vispārējā tiesa apstiprina Komisijas analīzi, saskaņā ar kuru **šīs platformas nav tajā pašā tirgū**. Pat ja šajās abās vietņu kategorijās tiek piedāvātas produktu meklēšanas funkcijas, tas nenotiek tādos pašos apstākļos, un lietotāji, vai nu tie ir interneta lietotāji, vai pārdevēji internetā, neizmanto tās tādā pašā perspektīvā, bet gan attiecīgā gadījumā papildus. Tādēļ Vispārējā tiesa piekrīt Komisijai, saskaņā ar kuru tirdzniecības platformu konkurences spiediens uz *Google* ir vājš. Tā precizē – pat ja tirdzniecības platformas būtu vienā un tajā pašā tirgū ar salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumiem, identificētās pretkonkurences sekas būtu bijušas pietiekamas, lai kvalificētu *Google* ļaunprātīgo rīcību, jo visās attiecīgajās valstīs ievērojama šī tirgus daļa, kas ir salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumu tirgus daļa, būtu bijusi ietekmēta. Tātad Vispārējā tiesa **apstiprina Komisijas analīzi par specializētās meklēšanas tirgu produktu salīdzināšanai**.

Taču Vispārējā tiesa uzskata, ka Komisija nav pierādījusi, ka *Google* rīcībai ir bijušas pretkonkurences sekas, pat potenciālas, uz **vispārējo meklēšanas tirgu**, un tā līdz ar to atceļ pārkāpuma konstatēšanu attiecībā uz šo tirgu.

III. Vispārējā tiesa noraida eventuālos objektīvos attaisnojumus "Google" rīcībai

Lai vēl apstrīdētu savas rīcības ļaunprātīgo raksturu, *Google* norādīja, pirmkārt, savas rīcības apgalvoti konkurenci veicinošās īpašības tādā ziņā, ka tas ir uzlabojis tā meklēšanas pakalpojuma kvalitāti un kompensējis apstrīdētās prakses izspiešanas sekas, un, otrkārt, tehniskos ierobežojumus, kas esot traucējuši *Google* nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi, kuru vēlas panākt Komisija.

Vispārējā tiesa noraida šos argumentus. Tā, pirmkārt, nospriež – lai gan ģenērisko rezultātu klasificēšanas algoritmi vai specializētu rezultātu pozicionēšanas un pasniegšanas kritēriji *Google* produktiem var kā tādi būt tā pakalpojuma uzlabojumi ar konkurenci veicinošu tvērumu, šis apstāklis neattaisno apstrīdēto praksi, proti, nevienlīdzīgu attieksmi starp *Google* salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumu rezultātiem un konkurējošo salīdzinošās iepirkšanās pakalpojumu rezultātiem. Vispārējā tiesa, otrkārt, uzskata – ***Google* nav pierādījis, ka efektivitātes ieguvumi, kas ir saistīti ar šo praksi, kompensē nelabvēlīgās sekas attiecībā uz konkurenci.**

IV. Vispārējā tiesa, no jauna izvērtējusi pārkāpumu, apstiprina soda apmēru

Visbeidzot Vispārējā tiesa noraida *Google* argumentus, ka tam nav jāuzliek nekāds sods. Konkrēti, ne tas, ka attiecīgo tāda veida rīcību Komisija izvērtēja pirmo reizi no konkurences noteikumu perspektīvas, ne tas, ka procesa stadijā tā varēja norādīt, ka tā nevar uzdot *Google* veikt noteiktas izmaiņas tā praksē, vai ka tā ir piekritusi mēģināt atrisināt lietu ar to, ka *Google* uzņemas saistības, neliedz uzlikt *Google* sodu.

Turklāt Vispārējā tiesa, pati izvērtējusi faktus, lai noteiktu soda līmeni, pirmkārt, konstatē ka apstrīdētā lēmuma daļēja atcelšana, kas attiecināta vienīgi uz vispārējās meklēšanas tirgu, neietekmē naudas soda apmēru, jo Komisija, lai noteiktu naudas soda pamatapmēru, nebija ņēmusi vērā pārdevumu vērtību šajā tirgū. Otrkārt, Vispārējā tiesa uzsver pārkāpuma īpaši smago raksturu, un, lai gan tā ņem vērā to, ka ļaunprātīgā rīcība netika pierādīta vispārējā meklēšanas tirgū, tā arī ņem vērā to, ka attiecīgā rīcība tika īstenota ar nodomu, nevis aiz neuzmanības. Analīzes nobeigumā Vispārējā tiesa uzskata, ka ***Google* uzliktā naudas soda apmērs ir jāapstiprina.**

ATGĀDINĀJUMS. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

ATGĀDINĀJUMS. Prasības atcelt tiesību aktus ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var

celt prasību atcelt tiesību aktu Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127